

HØJESTERETS BESLUTNING

afsagt mandag den 31. marts 2025

Sag 76/2024, 82/2024, 83/2024 og 102/2024

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Jonas Christoffersen, beskikket)

I tidligere instanser er truffet beslutning af Retten i Grønland den 15. august 2024 (1446/2024), 4. september 2024 (1446/2024), 2. oktober 2024 (1446/2024) og 23. oktober 2024 (1446/2024) samt af Grønlands Landsret den 20. august 2024 (K 189/24), 19. september 2024 (K 194/24), 14. oktober 2024 (K 215/24) og 28. oktober 2024 (K 226/24).

I beslutningen har deltaget fem dommere: Michael Rekling, Lars Hjortnæs, Lars Apostoli, Ole Hasselgaard og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

T har nedlagt påstand om, at han burde have været løsladt henholdsvis den 15. august 2024, den 4. september 2024, den 2. oktober 2024 og den 23. oktober 2024.

T har subsidiært nedlagt påstand om, at Grønlands Landsret burde have ophævet Retten i Grønlands beslutninger af 15. august 2024 og 4. september 2024 og hjemvist sagen til Retten i Grønland til fornyet behandling.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse af Grønlands Landsrets beslutninger.

Sagsfremstilling

Den 21. juli 2024 blev T anholdt af Grønlands Politi på havnen i Nuuk. Anholdelsen skete på baggrund af en international efterlysning ("Red Notice") baseret på en arrestordre af 28. marts 2024 udstedt af de japanske myndigheder. Arrestordren vedrørte to strafbare forhold begået i februar 2010 under en aktion rettet mod et japansk skib i Antarktis med henblik på at forstyrre skibets aktiviteter relateret til hvalfangst.

T blev samme dag fremstillet i grundlovsforhør ved Sermersooq Kredsret. Han blev tilbageholdt i medfør af lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere (udleveringsloven af 1967) § 19, stk. 1, jf. § 13, jf. den grønlandske retsplejelovs § 359, med følgende begrundelse:

"Retten skal i herværende tage stilling til, hvorvidt der er grundlag for at tilbageholde T, som en foreløbig domstolsprøvelse, indtil det danske justitsministeriums beslutning om udlevering foreligger.

Der er under sagen fremlagt en gyldig international arrestordre fra Japan, indhentet af anklagemyndigheden fra Interpol. Af denne internationale arrestordre fremgår blandt andet, at arrestordren senest er blevet opdateret den 25. juni 2024 samt at den er gældende indtil 28. september 2024.

Det fremgår endvidere af samme, hvilke lovovertrædelser T ønskes arresteret for og at disse lovovertrædelser kan medføre en straf på op til 15 års fængsling.

Det er derfor af rettens opfattelse, at udleveringslovens § 19, stk. 1, jf. § 13, er opfyldt. Under hensyn til oplysningerne fra T selv, om at han rejser rundt til forskellige lande og at han i 2012 har været i husarrest i Tyskland i 3 måneder, hvor han, efter at have faet oplyst, at han skulle udleveres til Japan, er rejst væk fra Tyskland, er det af rettens opfattelse, at er der bestemte grunde til at antage, at T på fri fod vil unddrage sig forfølgningen."

Grønlands Landsret stadfæstede beslutningen den 23. juli 2024 med følgende begrundelse:

"T er internationalt efterlyst af Interpol i henhold til arrestordre, jf. sagens bilag A-1 og A-3. Landsretten lægger i overensstemmelse med oplysningerne i Interpol-rapporten til grund, at T har været opdateret med såkaldt "Red Notices" siden den 3. oktober 2023.

Landsretten skal under dette kæremål tage stilling til, om T skal være tilbageholdt i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 1, nr. 2, litra a) indtil det danske Justitsministerium har taget stilling til, om T kan/skal udleveres til strafforfølgning i Japan, jf. § 19, stk. 1, jf. § 13, i lov nr. 240 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere, som er gældende i Grønland.

Landsretten lægger til grund, at T ikke ønsker at samtykke til udlevering til Japan, jf. Ts forklaring til politiet den 21. juli 2024 under sin forsvarers tilstedeværelse.

Det fremgår af udleveringslovens § 13, at der kan ske tilbageholdelse i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 359 under behandlingen af en sag om udlevering.

Det fremgår af forarbejderne til udleveringslovens § 13, at en udenlandsk beslutning om anholdelse eller fængsling ”bør lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldsspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at dommen eller beslutningen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.” Det er på denne baggrund landsrettens vurdering, at landsretten under dette kæremåls behandling, som alene angår spørgsmålet om tilbageholdelse i medfør af udleveringslovens § 19, jf. § 13, stk. 1, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 2, litra a), som udgangspunkt alene skal påse, at der foreligger en efterlysning af T som sigtet, tiltalt eller dømt, og at landsretten ikke skal foretage en prøvelse af mistankegrundlaget i den underliggende japanske straffesag.

Det fremgår af det før omtalte bilag A-1, at rapporten senest er opdateret den 25. juni 2024 og at den er gældende indtil den 28. september 2024. Efter oplysningerne i bilag A-1 er det landsrettens vurdering, at de i bilaget omtalte handlinger efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år, jf. udleveringslovens § 3.

T har i kredsretten forklaret bl.a., at han tidligere har været tilbageholdt i husarrest i 3 måneder i Tyskland i 2012 med henblik på udlevering til strafforfølgning dels til Costa Rica og dels til Japan, og at han forlod Tyskland på en søndag, efter at det tyske Justitsministerium telefonisk havde gjort ham bekendt med, at han kunne forvente at blive udleveret til Japan den kommende mandag. T har videre forklaret, at han rejser rundt i verden, og at formålet med den aktuelle rejse i Grønland er at passere Nordvestpassagen for at komme til USA. Han har under afhøringen hos politiet den 21. juli 2024 videre oplyst, at han tidligere har boet i Frankrig, og at han senest i juli 2024 har opholdt sig i Irland. Landsretten tiltræder derfor, at der er bestemte grunde til at antage, at T på fri fod - på ny - vil unddrage sig forfølgningen af den i Japan verserende sag, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, litra 2 a).

Landsretten stadfæster derfor kredsrettens beslutning. Det af forsvareren anførte om, at den maksimale længde af anstaltsanbringelse i Grønland ikke kan overstige 10 år, jf. kriminallovens § 147 samt forsvarerens bemærkninger i grundlovsforhøret om forældelse kan ikke føre til en ændret vurdering. Spørgsmål om den maksimale længde af anstaltsanbringelse i Grønland ctr. oplysningerne i Interpolrapporten om den maksimale straf for de påsigtede forhold under en straffesag i Japan samt spørgsmål om forældelse mv. må indgå som en del af undersøgelsen af, om betingelserne for udlevering af T til Japan er opfyldt. Heller ikke det forhold, at andre landes myndigheder - ifølge det oplyste - ikke har taget skridt mv. i forhold til varetægtsfængsling/tilbageholdelse af T efter husarresten i Tyskland 2012 kan føre til en ændret vurdering.”

Den 30. juli 2024 anmodede de japanske myndigheder Justitsministeriet om udlevering af T til strafforfølgning. Af udleveringsanmodningen fremgår bl.a.:

”3 Facts of the Crime

The fugitive suspect is the representative of the environmental conservation organization, the "Sea Shepherd," however:

(1) He planned and conspired with A and others, in the vicinity of 60° 9' south latitude and 60° 9' east longitude, in the Antarctic Ocean (the high seas), on February 11, 2010, at about 11:00 p.m. (Japan Standard Time), in an attempt to disrupt a whale hunting research operations in the Antarctic Ocean conducted by the Institute of Cetacean Research, Japan, under the permission of the Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries of Japan, and led A and others on board a boat operated by Sea Shepherd, to fire glass bottles containing butyric acid from a compressed air-type launcher into the Japanese national steamship Shonan Maru No.2, in which Captain C and 21 others on board, and they were engaged in whale hunting research operations and the business of eliminating obstructions against such operations in the Antarctic Ocean, causing the glass fragments and butyric acid contained in the glass bottles to hit and exploded on the port side wall of the bridge of the Shonan Maru No.2 on the bridge and injured Shonan Maru No. 2 crew member B, then 24 years old, on the upper deck, causing butyric acid to stick to his face and other parts of his body, and made the crews of the Shonan Maru No.2 extremely difficult to carry out their duties of research above-mentioned and removal of obstructions by spreading a strange odor, etc., causing confusion on board the ship, thereby forcibly obstructing the business of persons, and causing chemical burns on the face of the Shonan Maru No.2 crew member B, to require approximately one week for full recovery from the butyric acid attack.

(2) In conspiracy with A and others, and without any justifiable reason, at about 7:30 a.m. (Japan Standard Time) on February 15th, approximately 57° south latitude and 65° east longitude in the Antarctic Ocean (high seas), caused A to protest against the captain of the steamship Shonan Maru No. 2, and intruded into the vessel with a knife belonging and cut open an antiintrusion net (market value of approximately 130,000 Japanese yen) owned by Kyodo Senpaku Co. Ltd. on the port side of upper deck of the steamship Shonan Maru No.2, which was guarded by the captain C, thus damaged and destroyed other persons' properties and entered the vessel guarded by persons.

4 Requests

The Japan Coast Guard hereby requests the extradition of the fugitive suspect for that the criminal facts above-mentioned are the requested crimes.

5 Relevant Laws and Regulations

(1) Crimes, Penalties (There is no death penalty as a statutory punishment in the following applicable laws and regulations.)

- Crimes Committed within Japan (Article 1 of the Penal Code)
  - “This Code applies to anyone who commits a crime within the territory of Japan.
  - “The same applies to anyone who commits a crime on board a Japanese vessel or aircraft outside the territory of Japan.”
- Co-Principals (Article 60 of the Penal Code)
  - “Two or more persons who commit a crime in joint action are all principals.”
- Intrusion into vessel (Article 130 of the Penal Code)
  - “A person who, without just cause, breaks into a residence of another person or into the premises, building or vessel guarded by another person, or who refuses to leave such a place upon demand is punished by imprisonment for not more than 3 years or a fine of not more than 100,000 yen.”
- Injury (Article 204 of the Penal Code)

- “A person who causes another person to suffer injury is punished by imprisonment for not more than 15 years or a fine of not more than 500,000 yen.”
- Forcible obstruction of business (Article 233 of the Penal Code, Article 234 of the same law)
“A person who damages the credibility or obstructs the business of another person by spreading false rumors or by the use of fraudulent means is punished by imprisonment for not more than 3 years or a fine of not more than 500,000 yen.”
“A person who obstructs the business of another person by force is dealt with in the same manner as prescribed under the preceding Article.”
  - Damage and destruction of properties (Article 261 of the Penal Code)
“A person who damages or injures property beyond what are prescribed under the preceding three Articles is punished by imprisonment for not more than 3 years, a fine of not more than 300,000 yen or a petty fine.”
- (2) Prosecution prescription
- Article 250, paragraph 2 of the Code of Criminal Procedure
“The statute of limitations is completed upon the lapse of the following time periods with regard to crimes other than crimes causing the death of a person and punishable with imprisonment without work or a greater punishment:
(iii) 10 years for offenses punishable with imprisonment or imprisonment without work whose maximum term is 15 years or more;
(vi) 3 years for offenses punishable with imprisonment or imprisonment without work whose maximum term is less than 5 years or with a fine”
  - Article 255, paragraph 1 of the Code of Criminal Procedure
“If an offender is outside Japan or said offender is in hiding, making it impossible to serve a transcript of the charging sheet or notify the summary order, the statute of limitations is suspended during the period when the offender is outside Japan or is in hiding.”

6 Status of Issuance of Arrest Warrant, etc.

(1) Issuance of arrest warrant for fugitive suspect

On April 16, 2010, the arrest warrant was issued by a Tokyo Summary Court Judge Shuichi Tahara for the afore-mentioned alleged crimes. Since then, the arrest warrants have been renewed upon request in sequence, and the current valid arrest warrant is as follows:

Date of issue: March 28, 2024

Issuing Judge: Takayuki Yamamoto, Judge of Tokyo Summary Court

Period of validity: September 28, 2024 (In addition, the Period of validity shall be renewed upon continuous request until the suspect is apprehended)

(2) International Arrest Warrant for the Fugitive Suspect

December 15, 2023: Completion of the ICPO's International Arrest Warrant (Red Notice).

7 Reasonable grounds to suspect that the fugitive suspect committed the alleged crimes for which extradition request is sought

(1) Details for the commission of alleged crimes in this case by the fugitive suspect Sea Shepherd is an organization whose purpose is to protect marine life and to prevent fishing, etc. that the organization considers illegal. Sea Shepherd was founded in 1977 by the fugitive suspect, who served as its representative. The group has engaged in dangerous acts of sabotage, such as using boats owned by the group to destroy and half-sink Norwegian and other whaling vessels, etc., and in this case, the group has engaged in

extremely malicious and dangerous acts of sabotage, such as throwing harmful butyric acid, etc. targeting the whale hunting research operations in the Antarctic Ocean conducted by a Japanese civilian vessel. According to Sea Shepherd's website, which was available on April 15, 2010, immediately after the alleged crimes in this case, the fugitive suspect was described as "currently in command of the Steve Irwin. In addition, Mr. A, an accomplice, discussed Sea Shepherd's activities primarily with the fugitive suspect, by communicating with him by telephone and email, and by radio while aboard the ship.

(2) Circumstances of the commission of each alleged crimes in this case

On February 11, 2010, C and B and other 20 members, on board the Japanese national steamship Shonan Maru No.2, on the high seas, were engaged in the whale hunting research operations in the Antarctic conducted by the Institute of Cetacean Research, including the elimination of interference against such research in the course of their duties.

On the same day, in the vicinity of the same location, the fugitive suspect, together with Mr. A and other Sea Shepherd members, was on board Steve Irwin as a captain and in command of the said members, and fired a compressed air-type launcher against the aforementioned steamship Shonan Maru No.2 to launch paint bombs against the said steamship and took other actions.

At around 11:00 p.m. on the same day, Mr. A approached the aforementioned steamship Shonan Maru No.2 in a with-an-engine rubber boat, which was unloaded from Steve Irwin, and fired glass bottles containing butyric acid from a compressed air-type launcher, hitting the port side of the bridge wall on the bridge deck of the aforementioned Shonan Maru No.2. The exploded glass fragments and butyric acid contained in the glass bottles were scattered inside the vessel, spreading a strange odor causing confusion inside the ship and the aforementioned B, who was on the upper deck, was assaulted by the butyric acid on his face and other parts of his body. As a result of these crimes, in addition to the aforementioned B, two other crews were exposed to butyric acid and were suffered from chemical burns.

Even after these crimes, the fugitive suspect continued to fire a compressed air-type launcher against the aforementioned steamship Shonan Maru No.2, on which the victims were on board, to launch paint bombs into the aforementioned steamship Shonan Maru No.2.

These acts of the fugitive suspect were highly dangerous to the safe navigation of the vessel and to the life and limb of the crew members on the high seas, where they could not easily seek rescue or other assistance.

Later, Mr. A was told by the fugitive suspect that, for example, he should "talk to the captain of the Shonan Maru No.2 face to face" in relation to the January 6, 2010 collision between Sea Shepherd's vessel and the victim's vessel, which resulted in the sinking of Sea Shepherd's vessel. This and other suggestions led Mr.A to come to think of blaming that the victims should hold responsible for the sinking of the Sea Shepherd's ship. Under such circumstances, before February 15 of the same year, Mr. A was suggested that he should "go on board the ship (the Shonan Maru No.2)" and tried to intrude the Shonan Maru No.2, but gave up due to bad weather and other reasons.

After that, at around 7:30 a.m. on the 15th of the same month, on the high seas, Mr. A boarded a jet ski that had been unloaded from Steve Irwin, on which the fugitive suspect was also on board, and, for the purpose of protesting against the Shonan Maru No.2, he committed the alleged crime by slashing with a knife belonging the antiintrusion net (market value worth approximately 130,000 Japanese yen) owned by Kyodo Senpaku Co. Ltd. on the port side of upper deck of the steamship Shonan Maru No. 2, which was

guarded by the captain C. According to Sea Shepherd's website, which was available on the 16th of the same month, the day after the crime, it had been described that "Captain T said, 'Captain A broke through the anti-intrusion net last night and boarded a Japanese whaling fleet's security vessel sailing at high speed in total darkness. He is now aboard, and the Japanese crew is still unaware that he is there. He is there to demand legitimacy for the sinking of his ship.'"

In addition, the fugitive suspect fired compressed air-type launchers and irradiated laser beams at the vessel on which the victims were boarding. Based on the results of analysis, the compressed air-type launchers seized from Steve Irwin, etc., owned by Sea Shepherd, had the ability to fire metal bullets and injure people. As for laser pointers, which were also seized from Steve Irwin, etc., the act of Sea Shepherd, led by the fugitive suspect, of irradiating laser beams, against a Japanese civilian vessel was a direct act to injure the naked eyes of a civilian crewman operating the vessel while keeping a visual watch. Thus, the act of Sea Shepherd, led by the fugitive suspect, was an extremely dangerous act and an obstacle to safe navigation.

...

(4) Details of the sentence of the accomplice in this case

In a judgment dated July 7, 2010, the Tokyo District Court sentenced A, an accomplice to the alleged crimes in this case, to two years in prison, suspended for five years, for forcible obstruction of business, injury, damage and destruction of properties, and intrusion into vessel, as well as the confiscation of a knife for violating the Firearms and Swords Control Act by carrying the knife used in the alleged crimes in this case, and the aforementioned sentence became final and binding without appeal

...

8 Prosecution prescription has not completed in Japan.

The fugitive suspect has been outside Japan since the date of the alleged crimes up to date, thus his prosecution prescription has been suspended and has not been completed.

9 Non-political and non-military nature

Each of the alleged crimes in this case constitutes an offences under Article 3, paragraph 1, (b), (c) and (g) of the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA Convention), and thus cannot be considered a political crime under the laws of Denmark and Greenland. In March 2015, Japan reported to the International Maritime Organization (IMO) that, in accordance with Article 15 of the SUA Convention, the alleged crimes in this case by the fugitive suspect constituted offences (Article 3, paragraph 1, (b), (c) and (g) of the SUA Convention) as defined in the SUA Convention. In response to this Japan's report, the IMO Secretariat has provided the information to all the Contracting Parties, etc., and no objection has been filed against Japan from any of the countries concerned.

Each of the alleged crimes in this case involved firing of glass bottles from a compressed air-type firing launcher against a ship with 22 people aboard on the high seas, injuring, intruding into the ship, cutting the net, and causing the crews on board to scream in fear one after another. As mentioned above, this compressed air-type firing launcher was characterized by its ability to fire metal bullets and to injure people and was a deadly weapon with a high degree of danger to life and limb. If a shard of the glass bottles pierced a human body, or if it struck a device important for ship navigation and sank the ship, it could have caused a great danger to a number of life and limb. The high seas are not an environment where it is easy to receive necessary medical treatment or medication, and once an injury is sustained, infectious diseases and other complications can occur, making it a place where the risk to life is even higher, and the fugitive

suspect was fully aware of this danger when he attacked. As described above, these are violent and organized crimes with a high risk of damaging the safe navigation of unarmed civilian vessels and their crews, as well as a serious violation against foreign vessels on the high seas, thus these do not require protection as a political crime. In addition, On January 6, 2010, Ady Gil, used by Mr. A, collided with the Shonan Maru No.2, causing destructive damage and rendering the ship unsailable. Since this crime was committed under the pretext of privately pursuing the responsibility of the captain of the Shonan Maru No.2 for the collision, thus it does not require protection as a political crime.

Therefore, the criminal investigation in this case is not in any way political in nature. Nor does it constitute a military crime.”

Grønlands Landsret henviste den 13. august 2024 sagen om tilbageholdelse af T til Retten i Grønland til behandling i 1. instans.

Den 15. august 2024 blev der ved Retten i Grønland afholdt retsmøde om fristforlængelse af tilbageholdelsen af T. Under retsmødet dokumenterede anklagemyndigheden fra sagens bilag, herunder udleveringsanmodningen fra de japanske myndigheder. Ts forsvarere anmodede om tilladelse til at dokumentere fra 23 yderligere bilag i sagen, herunder dokumenter om Japans hvalfangstaktiviteter, Retten i Tokyos dom af 7. juli 2010 mod medgerningsmanden og en skriftlig erklæring fra denne, samt afspilning af fire videooptagelser relateret til sigtelserne. Retten i Grønland besluttede ikke at tillade dokumentationen med følgende begrundelse:

”Den ønskede dokumentationen må antages at indgå i grundlaget for justitsministeriets vurdering af grundlaget for anmodningen om udlevering i henhold til udleveringslovens bestemmelser.

Formålet med retsmødet i dag er alene at tage stilling til spørgsmål om forlængelse af tilbageholdelsen af T. Det er udleveringslovens ordning, at prøvelsen af grundlaget for anmodningen om udlevering først foregår i ministeriet og derefter ved domstolene.

Der er under retsmødet mulighed for afhøring af T om sigtelsen, hvilket ikke ses at være sket i forbindelse med grundlovsforhøret, hvor afhøringen i stedet vedrørte Ts bevægelser efter 2010.”

T afgav herefter forklaring om sigtelserne, som han nægtede sig skyldig i. Retten i Grønland besluttede, at T fortsat skulle være tilbageholdt. Af rettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Retten bemærker, at sagen alene vedrører spørgsmålet om tilbageholdelse i medfør af udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359.

Som anført af Grønlands Landsret i beslutningen af 23. juli 2024 fremgår det af udleveringslovens § 13, at der kan ske tilbageholdelse i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 359 under behandlingen af en sag om udlevering.

Det fremgår af forarbejderne til udleveringslovens § 13, bl.a., at ”Allerede på dette stadium af udleveringssagen vil grundlaget for den ønskede udlevering blive gjort til genstand for en vis foreløbig domstolsprøvelse, idet f.eks. fængsling ikke kan anvendes, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede.

En fuldstændig prøvelse forudsættes efter forslaget dog først at kunne kræves efter afslutningen af den politimæssige undersøgelse og justitsministerens beslutning om udlevering, jfr. forslagets § 16” og at en udenlandsk beslutning om anholdelse eller fængsling ”bør lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldsspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at dommen eller beslutningen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.”

Retten bemærker hertil, at det ligger uden for rettens prøvelsesadgang i en sag om forlængelse af en tilbageholdelse at foretage en tilbundsgående bevisvurdering af, om betingelserne for at T kan ifalde kriminalretligt ansvar i anledning af de hændelser, der er anført i pkt. 3 i udleveringsbegæringen fra Japan, herunder om forholdenes grovhed i forhold til grønlandsk ret, om forældede, om der er tale om en politisk forbrydelse eller om forfølgningen af sagen har været indstillet på ubestemt tid. Som anført af landsretten i beslutningen af 23. juli 2024 må de omtalte handlinger antages at kunne medføre en frihedsberøvende foranstaltning på mere end 1 år, jf. udleveringslovens § 3.

Uanset forklaringen fra T og de af forsvarerne fremsatte synspunkter, finder retten, at det ikke er godtgjort, at betingelserne for udlevering ikke er til stede, herunder at det på grund af særlige omstændigheder må antages, at beslutningen om anholdelse af T, der danner baggrund for anmodningen om udlevering af ham, savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

Retten lægger til grund, at T fortsat ikke samtykker i udlevering, og at der efter sagens oplysninger er bestemte grunde til at antage, at han på fri fod vil unddrage sig forfølgningen af den i Japan verserende sag, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 2, litra a.”

T kærede Retten i Grønlands beslutninger til Grønlands Landsret og henviste bl.a. til de bilag og videooptagelser, som han var blevet afskåret fra at dokumentere. Ved beslutning af 20. august 2024 stadfæstede landsretten Retten i Grønlands beslutninger med følgende begrundelse:

”Landsretten skal i dette kæremål tage stilling til, om T skal være tilbageholdt i medfør af udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 1, litra a, og nr. 2, litra a, med henblik på, at Justitsministeriet tager stilling til, om T kan/skal udleveres til straf-følgning i Japan, jf. udleveringslovens § 12, 1. punktum.

Anklagemyndigheden har oplyst, at Justitsministeriet forventes at træffe afgørelse om eventuel forhåndsafvisning i løbet af en til to uger.

Det fremgår af forarbejderne til udleveringslovens § 13, at en udenlandsk beslutning om anholdelse eller fængsling ”bør lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldsspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at dommen eller beslutningen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.”, jf. herved tillige EMRK artikel 5, stk. 4. T skal i relation hertil have passende adgang til kontradiktion.

Det fremgår af Japans anmodning om udlevering af T af 30. juli 2024, punkt 6, blandt andet, at en dommer ved Tokyo Summary Court den 16. april 2010 udstedte en arrestordre, og at denne arrestordre løbende er fornyet, senest ved beslutning af 28. marts 2024. Det fremgår endvidere samme sted, at der den 15. december 2023 blev udstedt en international arrestordre. Udleveringsanmodningen indeholder desuden i punkt 7 en nærmere beskrivelse af grundlaget for den japanske straffesag mod T.

T har i retsmødet den 15. august 2024 haft lejlighed til at afgive en udførlig forklaring om sagen, ligesom hans forsvarer redegjorde for sine synspunkter. Der er ikke ved denne kontradiktion fremkommet oplysninger om særlige omstændigheder, som giver grundlag for at antage, at den japanske arrestordre savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

På denne baggrund, og idet landsretten finder, at den dokumentation, Ts forsvarer blev afskåret fra af Retten i Grønland, går ud over den prøvelse af mistankegrundlaget, retten skal foretage på sagens nuværende stade, tages påstanden om hjemvisning ikke til følge.

T har ingen tilknytning til Grønland, og han blev anholdt i forbindelse med et midlertidigt ophold i Nuuk. Herefter og af de grunde, der i øvrigt fremgår af landsrettens beslutning af 23. juli 2024, finder landsretten, at betingelserne for at forlænge tilbageholdelsen på det hidtidige grundlag er opfyldt. Da det af forsvareren anførte om proportionalitetshensyn ikke kan føre til et andet resultat på nuværende tidspunkt, stadfæstes Retten i Grønlands beslutning.”

Den 26. august 2024 besluttede Justitsministeriet, at udleveringsanmodningen ikke skulle forhåndsafvises, og sendte sagen til Grønlands Politi med henblik på undersøgelse.

I forbindelse med fristforlængelsesmødet den 4. september 2024 anmodede Ts forsvarere om tilladelse til at dokumentere nogle af de bilag og videooptagelser, som forsvarerne havde anmodet om tilladelse til at dokumentere ved retsmødet den 15. august 2024. Retten tillod afspilningen af en videooptagelse og afviste dokumentationen af de øvrige bilag med følgende begrundelse:

”Retten skal under sagen ikke foretage en tilbundsgående bevisvurdering. Dette er fastslået i såvel rettens afgørelse af 15. august 2024 som i landsrettens beslutning af 20. august 2024. Begge beslutninger tog stilling til den bevisførelse, som forsvarerne anmodede om i forbindelse med fristforlængelsen den 15. august 2024.

Retten finder imidlertid efter omstændighederne, at den anmodede afspilning af ca. 4,5 minut af video M2U00140, der efter det oplyste indgår i politiets behandling af sagen, ikke ligger ud over den dokumentation, der kan ske i forbindelse med prøvelsen af betingelserne for fristforlængelse.

Da den øvrige ønskede dokumentation må antages at indgå i grundlaget for Grønlands Politis vurdering af grundlaget for anmodningen om udlevering i henhold til udleveringslovens bestemmelser, ses der ikke grundlag for at inddrage denne i prøvelsen af betingelserne for fortsat tilbageholdelse.”

Retten besluttede, at T fortsat skulle være tilbageholdt, med følgende begrundelse:

”Uanset den foreviste videosekvens og de af forsvarerne fremsatte synspunkter, finder retten, at grundlaget for rettens beslutning af 15. august 2024 som stadfæstet af Grønlands Landsret den 20. august 2024 fortsat er til stede, jf. udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 1, litra a og nr. 2, litra a.”

T kærede Retten i Grønlands beslutninger til Grønlands Landsret og anmodede om mundtlig behandling af kæremålet med henblik på dokumentation af bilagene og videooptagelsen for landsretten. Ved beslutning af 19. september 2024 afviste landsretten anmodningen om mundtlig behandling af kæremålet. Af begrundelsen fremgår bl.a.:

”Forsvarerne har i kæreskriftet foretaget en nærmere beskrivelse, dels af det i Retten i Grønland afspillede videoklip, dels af den yderligere dokumentation, der ønskes fremlagt.

Efter det oplyste indgår den ønskede dokumentation i Grønlands Politis undersøgelse af, om betingelserne for at imødekomme udleveringsanmodningen er opfyldt.

Henset til, at der kun skal foretages en vis foreløbige prøvelse i forbindelse med landsrettens vurdering af, om betingelserne for fortsat tilbageholdelse er opfyldt, finder landsretten ikke, at der på det foreliggende grundlag er sådanne særlige grunde, at kæremålet skal behandles mundtlig, hvorfor anmodningen herom ikke tages til følge.”

Endvidere stadfæstede landsretten Retten i Grønlands beslutning om fortsat tilbageholdelse med følgende begrundelse:

”Som anført i landsrettens beslutning af 20. august 2024 er der ikke fremkommet oplysninger om særlige omstændigheder, der giver grundlag for at antage, at den japanske arrestordre savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag. Det for Retten i Grønland afspillede videoklip, og det af forsvarerne for landsretten anførte, giver ikke grundlag for en ændret vurdering heraf. Landsretten tiltræder endvidere henset til den prøvelse, der kan finde sted i forbindelse med spørgsmål om fortsat tilbageholdelse, at Retten i Grønland ikke har tilladt den anmodede dokumentation på sagens nuværende stade.

Herefter og af de grunde, der i øvrigt fremgår af landsrettens beslutninger af 23. juli 2024 og 20. august 2024, finder landsretten, at betingelserne for at forlænge tilbageholdelsen på det hidtidige grundlag er opfyldt. Da det af forsvarerne anførte om proportionalitetshensyn ikke kan føre til et andet resultat på nuværende tidspunkt, stadfæstes Retten i Grønlands beslutning.”

Den 29. september 2024 sendte Grønlands Politi en udtalelse om udlevering til Rigsadvokaten.

Ved fristforlængelsesmødet den 2. oktober 2024 anmodede Ts forsvarere på ny om tilladelse til at dokumentere bilagene til udleveringsanmodningen, subsidiært at anklagemyndigheden bekræftede, at forsvarernes udlægning af indholdet af bilagene ikke blev bestridt. Retten i Grønland afviste anmodningen med følgende begrundelse:

”Det fremgår af forarbejderne til udleveringslovens § 13 bl.a., at en fuldstændig prøvelse forudsættes først at kunne laves efter afslutningen af den politimæssige undersøgelse og justitsministerens beslutning om udlevering efter lovens § 16.

Endvidere fremgår det af udleveringslovens § 3, stk. 1, at det er en betingelse for udlevering, at lovovertredelsen vil kunne medføre højere foranstaltning end ubetinget anstalt i 1 år. Det er allerede i forbindelse med landsrettens beslutning af 23. juli 2024 i kæremålet vedrørende grundlovsforhøret vurderet, at denne betingelse er opfyldt.

Herefter og af de grunde, der tidligere er anført i beslutningerne vedrørende bevisførelse under prøvelse af betingelserne for tilbageholdelse afvises den af forsvarerne ønskede dokumentation.”

Retten besluttede desuden, at T fortsat skulle være tilbageholdt. Af rettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Retten finder, at grundlaget for rettens beslutning af 4. september 2024 som stadfæstet af Grønlands Landsret den 19. september 2024 fortsat er til stede, jf. udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 1, litra a og nr. 2, litra a.

Grønlands Landsrets vurderede ved beslutning af 23. juli 2023, at de i sagen omhandlede handlinger kunne medføre en foranstaltning, der opfylder kravene i udleveringslovens § 3, stk. 1. Denne vurdering er opretholdt ved de efterfølgende beslutninger fra Retten i Grønland og landsretten. Det af forsvarerne nu anførte kan ikke føre til en anden vurdering.

Herefter findes proportionalitetsbetingelsen i retsplejelovens § 359, stk. 3 tillige fortsat at være opfyldt.”

T kærede beslutningen til Grønlands Landsret, som den 9. oktober 2024 bestemte, at kære-målet skulle behandles mundtligt. Ved retsmødet den 14. oktober 2024 gav landsretten tilladelse til, at Ts forsvarere kunne dokumentere bilag og videooptagelser fra sagen. Af landsrettens begrundelse fremgår:

”T blev anholdt den 21. juli 2024 og har været tilbageholdt siden. Den 2. oktober 2024 bestemte Retten i Grønland, at han fortsat skulle være tilbageholdt med frist til 23. oktober 2024, jf. udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens 359, stk. 1, nr. 1, litra a og nr. 2, litra a, jf. udleveringslovens § 3, stk. 1, jf. retsplejelovens § 359, stk. 3, jf. retsplejelovens § 364, stk. 2.

Grønlands Landsret finder, at på nuværende stadie i udleveringssagen skal grundlaget for den af Japan ønskede udlevering af T gøres til genstand for en vis foreløbig domstolsprøvelse, idet tilbageholdelse ikke kan anvendes, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede. Grønlands Landsret finder således, at der skal foretages en vis prøvelse af det faktuelle grundlag for udleveringsanmodningen og denne sandsynliggørelse må ske ved, at anklagemyndigheden for retten fremlægger de i så henseende fornødne oplysninger med passende adgang til kontradiktion for T.

Da den ønskede dokumentation endvidere ikke på det foreliggende grundlag skønnes uden betydning for sagen, [tillades det] at dokumentere fra de i mail af 13. oktober 2024 fra forsvarer, advokat Jonas Christoffersen, anførte yderligere bilag.”

Landsretten stadfæstede Retten i Grønlands beslutning af 2. oktober 2024 om fortsat tilbageholdelse. Af landsrettens begrundelse herfor fremgår bl.a.:

”Anklagemyndigheden har oplyst, at Grønlands Politi har afsluttet sin undersøgelse i medfør af udleveringslovens § 12 og sendt den til Rigsadvokaten den 29. september 2024 med henblik på videre foranstaltning.

T har været tilbageholdt siden 21. juli 2024. Den 2. oktober 2024 har Retten i Grønland afsagt beslutning om fortsat tilbageholdelse af T i medfør af udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens 359, stk. 1, nr. 1, litra a og nr. 2, litra a, jf. udleveringslovens § 3, stk. 1, jf. retsplejelovens § 359, stk. 3, jf. retsplejelovens § 364, stk. 2. Fristen udløber onsdag den 23. oktober 2024.

...

Grønlands Landsret finder, at der ved den for Grønlands Landsret foretagne dokumentation eller ved det i øvrigt foreliggende ikke er fremkommet oplysninger om særlige omstændigheder, der giver grundlag for at antage, at den japanske udleveringsanmodning savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag. Herefter og i øvrigt af de grunde, der er anført i Retten i Grønlands beslutning af 2. oktober 2024 og idet det af forsvareren anførte, ikke kan føre til andet resultat”.

Den 22. oktober 2024 sendte Rigsadvokaten en udtalelse om udlevering til Justitsministeriet med henblik på afgørelse af udleveringssspørgsmålet.

Ved fristforlængelsesmødet den 23. oktober 2024 afgav T en supplerende forklaring om sigtelserne. Retten i Grønland besluttede, at T fortsat skulle tilbageholdes. Af rettens begrundelse fremgår bl.a.:

”Retten bemærker, at sagen fortsat alene vedrører spørgsmålet om tilbageholdelse i medfør af udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359.

Dette har været fastslået af retten siden den første fristforlængelse den 15. august 2024 og er blevet stadfæstet af Grønlands Landsret, senest den 14. oktober 2024.

En fuldstændig prøvelse vil først blive aktuel, hvis justitsministeren træffer afgørelse om, at T skal udleveres.

Tilbageholdelsesgrundlaget som fastslået i rettens beslutning af 2. oktober 2024 som stadfæstet af Grønlands Landsret den 14. oktober 2024 findes fortsat være til stede, jf. udleveringslovens § 13, jf. retsplejelovens § 359, stk. 1, nr. 1, litra a og nr. 2, litra a, jf. udleveringslovens § 3, stk. 1, jf. retsplejelovens § 359, stk. 3, jf. retsplejelovens § 364, stk. 2.”

Den 28. oktober 2024 stadfæstede landsretten Retten i Grønlands beslutning med følgende begrundelse:

”Af de grunde, der er anført i landsrettens tidligere beslutninger om tilbageholdelsesgrundlaget i denne sag, da det er landsrettens vurdering, at den i Japan rejste tiltale også i Grønland kan medføre en strengere foranstaltning end ubetinget anstaltsanbringelse i et år, og da det af forsvareren anførte ikke kan føre til et andet resultat”.

Tilbageholdelsen blev efterfølgende forlænget.

Den 17. december 2024 traf Justitsministeriet afgørelse om ikke at imødekomme de japanske myndigheders anmodning om udlevering af T til strafforfølgning. Af Justitsministeriets pressemeddelelse af samme dato fremgår bl.a.:

”Justitsministeriet har i dag truffet beslutning om ikke at imødekomme de japanske myndigheders anmodning om udlevering af T til strafforfølgning i Japan. Beslutningen er truffet ud fra en samlet vurdering af omstændighederne i den konkrete sag.

...

Rigsadvokaten og Grønlands Politi er hver især fremkommet med en udtalelse om sagens forhold til brug for Justitsministeriets beslutning. Det fremgår af udtalelserne, at myndighederne har vurderet, at betingelserne for udlevering efter den grønlandske udleveringslov er opfyldt.

I lyset af den samlede tid, som T måtte forventes at ville være tilbageholdt, indtil en eventuel beslutning om udlevering ville kunne effektueres, sammenholdt med karakteren af de handlinger, der søges udleveret for, og det forhold at handlingerne ligger mere end 14 år tilbage i tid, anmodede Justitsministeriet den 27. november 2024 gennem Udenrigsministeriet bl.a. de japanske myndigheder om oplysninger om, hvorvidt den tid, som T har været tilbageholdt i Grønland, vil blive fratrukket i en eventuel frihedsstraf, som T måtte blive idømt i Japan for de omhandlede forhold.

Efterfølgende har der været korrespondance mellem Justitsministeriet og de japanske myndigheder herom. På baggrund af korrespondancen med de japanske myndigheder kan det efter Justitsministeriets vurdering ikke med den fornødne sikkerhed lægges til grund, at den tid, som T har været tilbageholdt i Grønland, fuldt ud ville blive fratrukket i en eventuel frihedsstraf, som han måtte blive idømt i Japan.

Justitsministeriet har på den baggrund og i lyset af alderen og karakteren af de forhold, som udleveringsanmodningen vedrører, ud fra en samlet vurdering af sagen fundet, at anmodningen om udlevering *ikke* bør imødekommes, jf. udleveringslovens § 15, stk. 1.”

T blev løsladt samme dag.

Retsgrundlag

Anmodninger om udlevering fra Grønland til strafforfølgning i Japan behandles efter reglerne i lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere, som ændret ved anordning nr. 668 af 8. juni 2016. Lovens § 1, stk. 1, § 2, § 3, stk. 1, 2, 4 og 5, §§ 4-9, §§ 11-13, § 15 og § 23 lyder:

”Kapitel 1. Lovens område.

§ 1. Den, der i udlandet er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, kan udleveres efter denne lov.

...

Kapitel 2. Betingelser for udlevering.

§ 2. En dansk statsborger kan ikke udleveres.

§ 3. Udlevering kan kun ske, såfremt en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere frihedsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der i overenskomst herom med den pågældende stat.

Stk. 2. Udlevering til strafforfølgning kan kun ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling.

...

Stk. 4. Udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene.

Stk. 5. Må det på grund af særlige omstændigheder antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende en handling, for hvilken der søges udlevering, savner tilstrækkelig bevismæssigt grundlag, må udlevering for handlingen ikke finde sted.”

§ 4. Udlevering for en militær lovovertrædelse kan ikke finde sted.

§ 5. Udlevering for en politisk lovovertrædelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Omfatter handlingen tillige en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af
1) artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af nuklear terrorisme,
2) artikel 7 i Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer som ændret ved ændringskonvention af 8. juli 2005 til Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer,

§ 6. Udlevering må ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod hans liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

§ 7. Hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn, må udlevering ikke finde sted.

§ 8. Udlevering kan ikke ske, når den, der søges udleveret, her i landet er dømt eller frifundet for den pågældende strafbare handling. Er tiltale mod ham frafaldet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af bestemmelsen om tiltalefrafald er opfyldt.

§ 9. Udlevering kan ikke ske, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

...

Kapitel 3. Behandlingen af sager om udlevering.

§ 11. Udlevering kan kun ske efter anmodning, der indeholder oplysninger om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser.

Stk. 2. Med anmodningen skal følge udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling eller af den dom, der danner grundlag for anmodningen.

§ 12. Medmindre justitsministeren allerede på grundlag af anmodningen og de oplysninger, der følger med denne, finder at burde nægte udlevering, sendes anmodningen til politiet på det sted, hvor den, som søges udleveret, har ophold. Politiet iværksætter derefter uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser.

§ 13. Til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitler 68, 69, 71 og 72, anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet.

...

§ 15. Efter afslutningen af den undersøgelse, der omtales i § 12, forelægges spørgsmålet om udlevering justitsministeren til afgørelse.

Stk. 2. Træffer ministeren beslutning om udlevering, skal den pågældende samtidig med, at der gives ham meddelelse om beslutningen, gøres bekendt med adgangen til domstolsprøvelse efter § 16 og med fristen for fremsættelse af anmodning herom.

...

§ 23. Loven har gyldighed for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som følger af de særlige retsplejelove, der gælder for disse landsdele."

Af lovens forarbejder fremgår bl.a. (Folketingstidende 1966-67, tillæg A, lovforslag nr. L 126, sp. 2539-2543, 2546-2547 og 2551-2552):

"Almindelige bemærkninger.

...

Siden den 1. september 1960, da den nævnte lov af 3. februar 1960 trådte i kraft, jfr. bekendtgørelse nr. 322 af 27. august 1960, er udleveringer til de andre nordiske lande sket efter denne lov, der er et led i et system af ensartede love i de nordiske lande.

Derimod er udleveringer til andre lande fortsat sket alene med sædvaneretlig hjemmel. Udleveringer til visse lande sker på grundlag af traktatmæssige bestemmelser, jfr. nedenfor, men der foreligger ikke traktat med alle de lande, i forhold til hvilke spørgsmålet om udlevering har praktisk betydning.

...

Den nuværende ordning vedrørende udlevering til ikke-nordiske lande er ud fra principielle synspunkter utilfredsstillende; udlevering er et alvorligt indgreb i den personlige frihed, som alene bør ske med lovhjemmel. Ordningen forekommer desuden inkonsekvent, efter at spørgsmålet om udlevering til de nordiske lande er blevet lovreguleret.

De overvejelser af problemerne vedrørende udlevering, som har fundet sted i forbindelse med forberedelsen af den ovennævnte lov af 1960 og den europæiske udleveringskonvention af 1957 samt ved udførelsen af de forbehold, der af de skandinaviske lande, herunder Danmark, blev taget over for denne konvention ved dens ratifikation, har bragt nye synspunkter på udleveringsspørgsmålet frem. Efter disse synspunkter bør spørgsmålet om udlevering ikke afgøres alene på grundlag af faste regler i lovbestemmelser og traktater, men der bør åbnes mulighed for en friere afgørelse i hvert enkelt tilfælde på grundlag af en vurdering af på den ene side hensynet til retshåndhævelsens ef-

fektivitet og på den anden side hensynet til en rimelig beskyttelse af den person, om hvis udlevering der er spørgsmål.

På denne baggrund er det fundet rigtigst at søge gennemført en almindelig lov om udlevering (til ikke-nordiske lande).

Hovedpunkter i det foreliggende lovforslag er, at der for at sikre retsbeskyttelsen af den person, som søges udleveret, dels fastlægges visse betingelser for, at udlevering kan ske, dels åbnes adgang til domstolskontrol med hensyn til, om disse betingelser er opfyldt.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til stk. 1. Denne bestemmelse giver en almindelig bemyndigelse til under iagttagelse af de betingelser og den fremgangsmåde, som er foreskrevet i lovforslagets øvrige bestemmelser, at udlevere personer, der i en fremmed stat er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, til den pågældende stat til strafforfølgning eller til fuldbyrdelse af idømt straf eller anden foranstaltning.

Som det fremgår af bestemmelsen og af de øvrige regler i forslaget, pålægger dette ikke i noget tilfælde de danske myndigheder pligt til at foretage udlevering. Pligt hertil vil derimod kunne følge af udleveringsstraktater, herunder den europæiske udleveringskonvention af 1957.

...

Til § 3.

...

Til stk. ...

...

Den omstændighed, at den, som søges udleveret, over for danske myndigheder nægter sig skyldig, vil således isoleret betragtet ikke berettige danske myndigheder til at stille krav om tilvejebringelse af (yderligere) bevismateriale. Hvis den pågældende derimod til støtte for sin påstand kan henvise til særlige omstændigheder, hvorefter der foreligger rimelig tvivl om hans skyld, vil der kunne fremsættes begæring om tilvejebringelse af bevismateriale til sandsynliggørelse af skylden, og hvis dette materiale ikke tilvejebringes, eller hvis det findes utilstrækkeligt, vil anmodningen om udlevering kunne afslås.

På denne baggrund er det i stk. 5 foreslået, at udlevering for en handling ikke må finde sted, hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende handlingen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

I overensstemmelse med det ovenfor anførte må det imidlertid påpeges, at udlevering efter denne bestemmelse kun udelukkes, hvis det på grund af *særlige* omstændigheder må antages, at den sigtelse eller dom, der ligger til grund for udleveringsanmodningen, savner det bevismæssige grundlag, som en sigtelse eller dom bør bygge på. Bestemmelsen medfører således ikke, at der som led i undersøgelsen af, om betingelserne for udlevering er opfyldt, jfr. forslagets § 12, skal foretages nogen almindelig prøvelse af skyldspørgsmålet, men alene, at myndighederne, navnlig i forbindelse med afhøring af den pågældende, skal have opmærksomheden henledt på, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at det må anses for betænkeligt uden videre at lægge de afgørelser

(fængslingskendelse, dom), der er modtaget sammen med anmodningen om udlevering, til grund.

...

Til § 13.

...

Allerede på dette stadium af udleveringssagen vil grundlaget for den ønskede udlevering blive gjort til genstand for en vis foreløbig domstolsprøvelse, idet f.eks. fængsling ikke kan anvendes, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede.

En fuldstændig prøvelse forudsættes efter forslaget dog først at kunne kræves efter afslutningen af den politimæssige undersøgelse og justitsministerens beslutning om udlevering, jfr. forslagets § 16.

Efter § 11, 2. pkt., i den nordiske udleveringslov kan retten ved afgørelsen af, om betingelserne for anvendelsen af et af de i bestemmelsen omtalte retsmidler (beslaglæggelse, ransagning, anholdelse og fængsling) er opfyldt, lægge den foreliggende udenlandske retsafgørelse til grund uden yderligere prøvelse af beviserne for den pågældendes skyld.

En hertil svarende bestemmelse er ikke optaget i det foreliggende forslag. Som anført i bemærkningerne til forslagets § [3], stk. 5, følger det imidlertid af denne bestemmelse, at den udenlandske dom eller beslutning om anholdelse eller fængsling også efter det foreliggende forslag bør lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at dommen eller beslutningen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.”

Efter lovforslagets udvalgsbehandling afgav udvalget betænkning af 26. maj 1967 over forslag til lov om udlevering af lovovertrædere. Af betænkningen fremgår bl.a. (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B, lovforslag nr. L 126, sp. 1489):

”Justitsministeren har over for udvalget fremhævet, at udlevering efter bestemmelsen afskæres i alle tilfælde, hvor der foreligger begrundet tvivl om rigtigheden af den bevisbedømmelse, der har fundet sted i det land, som har fremsat begæring om udlevering; det kræves ikke yderligere, at ”særlige omstændigheder” skal tale for, at udlevering nægtes. Justitsministeren har i denne forbindelse påpeget, at henvisningen i den foreslåede formulering til ”særlige omstændigheder” er udtryk for på den ene side, at den fremmede afgørelse normalt må lægges til grund, således at der ikke pålægges danske myndigheder pligt til en tilbundsående bevisbedømmelse, som de ikke har praktisk mulighed for at foretage, på den anden side, at myndighederne har pligt til nærmere undersøgelse, hvis særlige forhold i sagen kan give anledning til tvivl – således navnlig hvis den, som søges udleveret, selv henviser til bestemte konkrete omstændigheder, som rejser tvivl om rigtigheden af den udenlandske dom eller beslutning om anholdelse eller fængsling.”

Den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 1, nr. 1, litra a, nr. 2, litra a, og stk. 3, og § 463, lyder:

”§ 359. En sigtet kan tilbageholdes,

1) når der er begrundet mistanke om, at sigtede har begået

a) en grov lovovertrædelse ... og

...

2) der samtidig

a) efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen,

...

Stk. 3. Tilbageholdelse kan ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kun kan ventes at ville medføre bøde, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens karakter og grovhed og den foranstaltning, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig.

§ 463. Både politiet og tiltalte og dennes forsvarer har adgang til at føre bevis.

Stk. 2. Retten kan dog afskære bevisførelse, som skønnes uden betydning for sagen.

Stk. 3. Retten bør opfordre til, at der føres beviser, som skønnes at være af væsentlig betydning ved afgørelse af sagen, og bør navnlig være opmærksom, at beviser, der må antages at være til fordel for tiltalte, bliver ført.”

§ 359 blev indsat ved lov nr. 305 af 30. april 2008. Af lovens forarbejder fremgår bl.a. (Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, lovforslag nr. L 34, s. 1341):

”4.5.5.2. *Kriminalitetskrav...*

...

De bestemmelser, som i den danske retsplejelov indeholder et krav om en strafferamme på mindst 1 år og 6 måneder, foreslås i de tilsvarende grønlandske retsplejelovsbestemmelser udformet således, at der skal være tale om en grov lovovertrædelse. Ved en ”grov lovovertrædelse” skal forstås lovovertrædelser, hvor der konkret må forventes en foranstaltning, der efter sanktionsstigemodellen er strengere end bøde.”

Anbringender

T har anført navnlig, at der ikke var grundlag for tilbageholdelse af ham den 15. august 2024 og efterfølgende.

Der skal foretages en almindelig prøvelse af betingelserne for tilbageholdelse efter den grønlandske retsplejelovs § 359, og der skal i den forbindelse foretages en vis foreløbig prøvelse af betingelserne for udlevering efter udleveringsloven.

Udleveringslovens § 3, stk. 5, indeholder en formodningsregel om, at Retten i Tokyos arrestordre kan lægges til grund både for en afgørelse om tilbageholdelse og for en afgørelse om udlevering, medmindre konkrete omstændigheder rejser tvivl om arrestordren, herunder om

rigtigheden af bevisbedømmelsen. Domstolene skal ikke i forbindelse med prøvelsen af tilbageholdelsen udvise en særlig tilbageholdenhed, men foretage en almindelig prøvelse heraf. Der skal foretages en reel og effektiv domstolsprøvelse, jf. også Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Der er ikke begrundet mistanke om, at han skulle have medvirket til en lovovertrædelse, der kan begrunde tilbageholdelse. Forurettedes forklaring vedrørende forhold 1 kan ikke lægges til grund, og de påståede skader og gener må være forårsaget af de japanske besætningsmedlemmers afskydning af peberspray. Stinkbomben kunne hverken forårsage forbrænding eller de øvrige gener angivet i rapporten fremlagt af de japanske myndigheder, da den fortyndede smørsyre ikke var skadelig for mennesker, hvilket de japanske myndigheder kunne have konstateret, såfremt de havde foretaget en undersøgelse af stinkbombens indhold. Han deltog heller ikke i planlægningen af forhold 2. Idéen om at boarde det japanske skib blev fostret uden hans medvirken.

Efter grønlandsk ret både på gerningstidspunktet og i dag ville han være blevet idømt en bøde eller et mindre antal timers samfundstjeneste, hvorfor grovhedsbetingelsen ikke er opfyldt i forhold 1. Dette gælder så meget desto mere, eftersom der er forløbet 14 år efter gerningstidspunktet, og en ubetinget foranstaltning ville derfor ikke kunne forventes udmålt.

Det er uforholdsmæssigt at træffe afgørelse om tilbageholdelse, hvis det må antages, at en kriminalsag i Grønland ville have medført mindre end ubetinget anstaltsanbringelse, og det vil være uforholdsmæssigt at opretholde en tilbageholdelse i længere tid end den konkret forventede anstaltsanbringelse.

Denne bedømmelse kan ikke foretages uden dokumentation af sagens centrale bilag. Retten skulle derfor have tilladt dokumentation af sagens beviser i almindeligt omfang med henblik på prøvelsen af tilbageholdelsen.

Domstolene havde først det fornødne faktiske grundlag for at prøve tilbageholdelserne, da Grønlands Landsret den 14. oktober 2024 tillod dokumentation af sagens centrale bilag. Tilbageholdelsen var allerede derfor retsstridig fra den 15. august til den 14. oktober 2024.

Der kan ikke ske udlevering og dermed heller ikke tilbageholdelse med henblik på udlevering for en politisk lovovertrædelse. Hans kampagne havde udelukkende politisk karakter, da formålet var at føre kampagne mod Japans retsstridige hvalfangst.

Domstolene burde have foretaget en konkret vurdering af forældelsesspørgsmålet, idet tilbageholdelse ikke kan ske, hvis det efter en vis foreløbig vurdering må antages, at sagen er forældet, jf. udleveringslovens § 9. De påsigtede forhold er forældet efter den grønlandske kriminallovs § 21, hvilket var åbenlyst allerede den 15. august 2024.

Der foreligger ingen oplysninger om, at de japanske myndigheder siden 2012 har taget skridt til at begære ham udleveret fra noget land, selv om man på grund af hans offentlige profil har haft enhver adgang til viden om, hvilke lande han har boet i og rejst til. Der er ikke tale om, at relevante, praktiske og rimelige forfølgningsskridt var udtømte, eller at der ikke kunne foretages yderligere for at fremme hans sag, idet de japanske myndigheder kunne have begæret ham udleveret fra de lande, hvor han har haft sin bopæl, senest Frankrig.

Landsrettens begrundelser er mangelfulde, fordi landsretten i vidt omfang har forsømt at give konkrete begrundelser for opfyldelsen af betingelserne for fortsat tilbageholdelse.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for fortsat tilbageholdelse af T var opfyldt både den 20. august 2024, 19. september 2024, 14. oktober 2024 og 28. oktober 2024.

Der var bestemte grunde til at antage, at T ville unddrage sig forfølgning. Han havde ikke nogen tilknytning til Grønland, men blev anholdt i forbindelse med et midlertidigt ophold i Nuuk. Han har derudover rejst til og opholdt sig i forskellige lande, og i 2012 forlod han Tyskland efter at være blevet opmærksom på en forventelig forestående udlevering til Japan.

Der var endvidere begrundet mistanke om, at T har gjort sig skyldig i en lovovertrædelse, der kan begrunde tilbageholdelse.

Det fremgår af 1967-lovens § 3, stk. 5, om udlevering, og bestemmelsens forarbejder samt forarbejderne til § 13 om tilbageholdelse, at henholdsvis udlevering og tilbageholdelse ikke må finde sted, hvis sigtelsen og den udenlandske beslutning savner tilstrækkeligt bevismæs-

sigt grundlag. Ved vurderingen af spørgsmålet om tilbageholdelse bør den udenlandske beslutning som udgangspunkt lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldspørgsmålet.

Der er ikke fremkommet oplysninger om særlige omstændigheder, der giver grundlag for at antage, at arrestordren savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

Hvad angår Grønlands Landsrets beslutning af 20. august 2024, var der i retten fremlagt den japanske udleveringsbegæring, hvoraf fremgik, at en dommer ved Tokyo Summary Court den 16. april 2010 havde udstedt en arrestordre, som løbende var blevet fornyet, senest ved en beslutning den 28. marts 2024. Det fremgik endvidere, at de japanske myndigheder ønskede T udleveret til strafforfølgning for to forhold vedrørende personskade, tvangsmæssig hindring af udøvelse af erhverv, indtrængen i et fartøj og beskadigelse af ejendom. Herudover afgav T udførlig forklaring om sagen.

Grønlands Landsret tillod ved senere beslutninger den ønskede bevisførelse og har dermed forholdt sig til de af forsvareren fremlagte videooptagelser og bilag.

Retten skal ikke i forbindelse med prøvelse af spørgsmålet om tilbageholdelse vurdere Ts detaljerede anbringender vedrørende forurettedes forklaring og skadernes opståen nærmere, idet en sådan prøvelse vil have karakter af en almindelig prøvelse af skyldspørgsmålet, som først med mening kan finde sted under en eventuel straffesag i Japan.

De forhold, som Japan ønsker at drage T til ansvar for, har ikke karakter af politiske lovovertrædelser i henhold til 1967-lovens § 5, stk. 1.

Forholdene er ikke forældede, jf. 1967-lovens § 9. De japanske myndigheder har i hele perioden fra gerningstidspunktet og frem til i dag forsøgt at forfølge forholdet, og T har unddraget sig forfølgningen.

For så vidt angår spørgsmålet om lovovertrædelsens grovhed skal der – netop under hensyn til, at den grønlandske kriminallov ikke indeholder strafferammer – foretages en vurdering af, om der efter den bestemmelse, som det pågældende forhold ville være omfattet af i en grønlandsk kontekst, er mulighed for idømmelse af foranstaltning på anbringelse i anstalt i 1 år eller derover.

Det første forhold ville have været omfattet af kriminallovens § 88, jf. § 13, om medvirken til vold. Henset til, at det af beskrivelsen af forholdet fremgår, at der blev affyret glasflasker indeholdende smørsyre mod et skib, hvor bl.a. et besætningsmedlem blev ramt af smørsyre i ansigtet og på kroppen, hvorved han pådrog sig kemiske forbrændinger i ansigtet, er der tale om grov vold, som efter dansk ret ville være omfattet af straffelovens § 245. Forholdet ville desuden være omfattet af kriminallovens § 90, stk. 2, jf. § 13, om medvirken til fareforvoldelse.

Det andet forhold ville have været omfattet af kriminallovens § 96, nr. 1, jf. § 13, om medvirken til husfredskrænkelse, og § 113, jf. § 13, om medvirken til tingsbeskadigelse. Selv om overtrædelse af bestemmelserne alene vil kunne medføre bøde, vil der kunne ske udlevering til strafforfølgning, idet udlevering til strafforfølgning for flere forhold kan finde sted, selv om kun ét af forholdene kan medføre højere straf end fængsel i 1 år, jf. 1967-lovens § 3, stk. 4.

Den fortsatte tilbageholdelse af T var ikke i strid med proportionalitetsprincippet.

Grønlands Landsrets beslutning af 14. oktober 2024 må – ligesom i andre tilbageholdelses-/fængslingssager – naturligt læses i sammenhæng med Retten i Grønlands og landsrettens tidligere afgørelser om tilbageholdelsesspørgsmålet. Beslutningen er herefter tilstrækkeligt begrundet.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T blev den 21. juli 2024 anholdt af politiet i Nuuk på baggrund af en international arrestordre udstedt af de japanske myndigheder. Han blev samme dag fremstillet i grundlovsforhør og tilbageholdt.

Den 30. juli 2024 anmodede de japanske myndigheder om udlevering af T til strafforfølgning for to forhold begået i 2010. Tilbageholdelsen af T blev opretholdt under Justitsministeriets behandling af udleveringsanmodningen. Den 17. december 2024 traf Justitsministeriet beslutning om ikke at udlevere T til Japan, og han blev løsladt samme dag.

Grønlands Landsrets beslutninger af 20. august 2024, 19. september 2024, 14. oktober 2024 og 28. oktober 2024 om fortsat tilbageholdelse af T er indbragt for Højesteret. Hovedspørgsmålet er, om denne fortsatte tilbageholdelse var berettiget.

Tilbageholdelse efter udleveringsloven af 1967

Anmodninger om udlevering fra Grønland til strafforfølgning i Japan behandles efter reglerne i lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere (udleveringsloven af 1967).

Loven gælder i Grønland med de afvigelser, der følger af den grønlandske retsplejelov.

Det følger derfor af lovens § 13, at der for at sikre udlevering kan anvendes de retsmidler, der er omtalt i bl.a. den grønlandske retsplejelovs regler om tilbageholdelse af sigtede, i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges i Grønland.

Efter den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 1, nr. 1, litra a, og nr. 2, litra a, kan en sigtet tilbageholdes, når der er begrundet mistanke om, at sigtede har begået en grov lovovertrædelse, og der samtidig efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at den pågældende vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen. Efter bestemmelsens stk. 3 kan tilbageholdelse ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kun kan ventes at ville medføre bøde, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens karakter og grovhed og den foranstaltning, som kan ventes, hvis den pågældende findes skyldig (proportionalitetsprincippet).

Det følger af forarbejderne til § 13 i udleveringsloven af 1967, at allerede ved iværksættelse af et kriminalprocessuelt tvangsindgreb vil grundlaget for den ønskede udlevering blive gjort til genstand for en vis foreløbig domstolsprøvelse, idet f.eks. fængsling ikke kan anvendes, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede. En fuldstændig prøvelse af grundlaget for udlevering forudsættes først at kunne ske efter afslutningen af den politimæssige undersøgelse og justitsministerens beslutning om udlevering. Det er anført, at den udenlandske beslutning om anholdelse og fængsling, som danner grundlag for anmodningen om udlevering, kan lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at den udenlandske sigtelse savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

Højesteret finder herefter, at retten i forbindelse med en anmodning om tilbageholdelse for at sikre udlevering – ud over en prøvelse af, om betingelserne for tilbageholdelse i den grønlandske retsplejelov er opfyldt – skal foretage en vis foreløbig prøvelse af, om betingelserne for udlevering er opfyldt, sådan at tilbageholdelse ikke kan ske, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede. Prøvelsen må ske under hensyn til, at den endelige beslutning om udlevering først træffes senere af justitsministeren.

Forud for rettens stillingtagen til tilbageholdelse har den sigtede og forsvareren ret til kontradiktion og bevisførelse. Retten kan afskære bevisførelse, som skønnes at være uden betydning for, om der kan ske tilbageholdelse, jf. den grønlandske retsplejelovs § 463.

Højesteret finder, at proportionalitetsprincippet i den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 3, indebærer, at tilbageholdelsen ikke må udstrækkes i længere tid end nødvendigt for at opfylde formålet. Karakteren og grovheden af de forhold, som udleveringsanmodningen angår, må indgå i vurderingen. Tilbageholdelsen må kun opretholdes, så længe Justitsministeriets behandling af udleveringssagen fremmes på rimelig måde.

Højesteret finder, at en prøvelse, som sker i en sag om tilbageholdelse for at sikre udlevering, og som er i overensstemmelse med de anførte rammer, lever op til kravene i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5.

De konkrete beslutninger om tilbageholdelse

Sagen angår to sigtelser i Japan mod T for forhold begået i februar 2010, hvor T deltog i en aktion mod et japansk skib i Antarktis.

Ifølge udleveringsanmodningen er T sigtet for medvirken til, at glasflasker indeholdende butansyre (smørsyre) blev affyret mod det japanske skib. Ifølge anmodningen ramte glasflaskerne skibet og eksploderede, hvorved et besætningsmedlem fik smørsyre i bl.a. ansigtet og blev forbrændt (forhold 1). T er endvidere sigtet for medvirken til, at A uberettiget trængte ind på det japanske skib og med kniv opskar et net til en værdi af 7.900 kr. (forhold 2).

Udleveringsanmodningen fra Japan er vedlagt bl.a. vidneforklaringer fra besætningsmedlemmer på det japanske skib, resultatet af tekniske undersøgelser og lægelige oplysninger.

T har afgivet forklaringer og fremlagt bilag og videooptagelser.

Højesteret tiltræder, at der på tidspunktet for de indbragte beslutninger om tilbageholdelse var begrundet mistanke om, at T havde begået de påsigtede forhold 1 og 2. Der er herved lagt vægt på, at det ikke på grund af særlige omstændigheder måtte antages, at sigtelserne savnede et tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag.

Grønlands Landsret har vurderet, at forholdene ville kunne medføre en strengere foranstaltning end bøde. Højesteret tiltræder denne vurdering. Sigtelserne angik dermed en grov lovovertrædelse, sådan som dette kriterium i den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 1, nr. 1, litra a, ifølge lovforarbejderne skal forstås.

Herefter, og da der efter oplysningerne om Ts forhold var bestemte grunde til at antage, at han ville unddrage sig forfølgningen i sagen, tiltræder Højesteret Grønlands Landsrets beslutninger om, at betingelserne for tilbageholdelse i den grønlandske retsplejelovs § 359, stk. 1, nr. 1, litra a, og nr. 2, litra a, var opfyldt.

Højesteret finder, at Justitsministeriets behandling af udleveringssagen må anses for at være fremmet på rimelig måde. Herefter og henset til karakteren af de forhold, som udleveringsanmodningen angik, kan den tidsmæssige udstrækning af tilbageholdelsen for at sikre udlevering ikke anses for uproportional.

Med hensyn til den prøvelse, der som anført skal ske under en sag om tilbageholdelse for at sikre udlevering, finder Højesteret, at der ikke var grundlag for at fastslå, at udleveringslovens betingelser for udlevering ikke var opfyldt.

Højesteret finder, at Retten i Grønlands og Grønlands Landsrets prøvelse af, om betingelserne for tilbageholdelse var opfyldt, er i overensstemmelse med kravene i Menneskerettighedskonventionens artikel 5. Det bemærkes herved, at T havde adgang til kontradiktion. Som nævnt afgav han forklaringer og fremlagde bilag og videooptagelser. Højesteret finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Retten i Grønlands og Grønlands Landsrets løbende skønsmæssige vurderinger af, om forsvarets bevisførelse ville være af betydning for en stillingtagen til, om betingelserne for tilbageholdelse var opfyldt.

På denne baggrund finder Højesteret, at Grønlands Landsrets beslutninger om fortsat tilbageholdelse af T var berettigede, jf. den grønlandske retsplejelovs § 359, jf. § 13 i udleveringsloven af 1967.

Højesteret bemærker, at beslutningerne om fortsat tilbageholdelse må anses for at være tilstrækkeligt begrundede.

Konklusion

Højesteret stadfæster Grønlands Landsrets beslutninger af 20. august 2024, 19. september 2024, 14. oktober 2024 og 28. oktober 2024.

Thi bestemmes:

Grønlands Landsrets beslutninger af 20. august 2024, 19. september 2024, 14. oktober 2024 og 28. oktober 2024 stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.